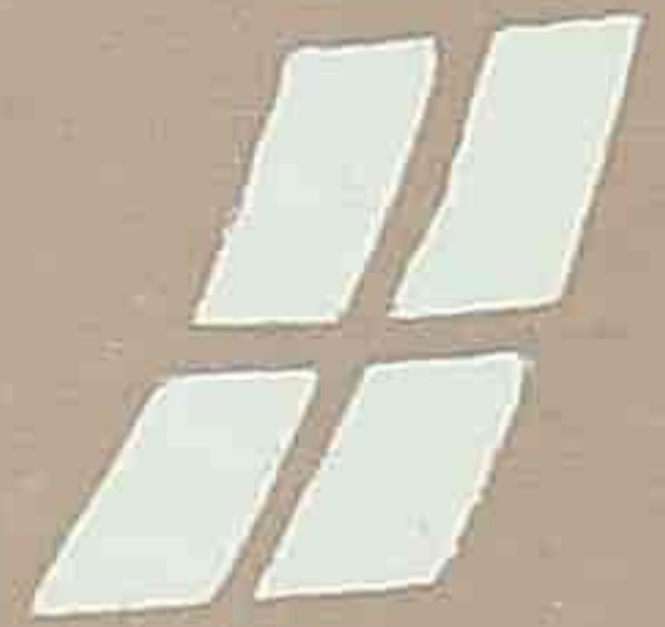

132

filatelista

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

I Z D A V A Č:
SAVEZ FILATELISTA SRBIJE
Beograd, Sremska br. 6/IV
Telefon br. 628-431
Žiro račun kod narodne banke
FILATELISTA — 608-8-166-10.
Predsednik Saveza Davor Sokolić

U R E Đ U J E:
D. Glavonjić, Dr. B. Novaković
S. Milenković, M. Varjačić,
A. Aleksandrić i Gospavić

MALI OGLASI — SHORT ADVERTISEMENT
U R E Đ U J E:
Branislav Mihailović Proleterskih Brigada 6/III 7
BEOGRAD

INTERNATIONAL EXCHANGE CLUB
U R E Đ U J E:
Miodrag Stanić Maršala Tolbuhina 38
BEOGRAD

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
Dušan Glavonjić

Š T A M P A R I J A:
»SAVA MIHIĆ« Zemun, ul. Maršala Tita
br. 46—48 tel. br. 607-176.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ČASOPIS SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

ОКТОВАР 1970

Миодраг Вуковић

ФИЛАТЕЛИСТИЧКО ЗАМОРЧЕ

ИЛИ

једна приватна каталогизација Црне Горе

Када сам као основац почео да скупљам марке, нисам имао много проблема око њиховог набављања. Био сам незванични шампион у игрању кликера, и после сваке добијене партије уместо њих узимао сам марке. За сваки изгубљени „стахленац“ моји другови давали су ми 15—20 марака. Ономе ко је без много знања и помоћи неког искуснијег почео да скуља марке Црне Горе не морам да објашњавам зашто сам, десетак година касније, дошао у искушење да ове марке мењам за кликере. Са кликерима је човек увек сигуран на чему је. На сву срећу закључио сам да би тако нешто било крајње неозбиљно, тако да сам пре извесног времена могао да се, после неколико разговора са професором Никитовићем, вратим овим маркама које сам у међувремену подпуно запоставио. Изгледа да је време које је протекло учинило своје, јер сам ускоро приметио да ми причињава велико задовољство да буљим у ове марке и покушавам да установим нешто. Зато сам потражио старе каталоге, чије су ме обраде својевремено чиниле дешпартаним, а потрудио сам се да набавим и неку другу литературу. Убрзо сам дошао до закључка да је свако ко је мало дуже скупљао марке Црне Горе и имао амбиција да пише, правило по једну каталошку поставу. Резултат тога је био да су се изненада појављивале и несајале не само поједине марке, већ и читаве колоне зупчања, па чак и скоро читава штампања. Мада не скупљам нешто посебно дуго ово подручје, решио сам да и ја направим једну малу каталогизацију. Не неку потпуну и савршено прецизну (какве су рецимо ове досадашње), већ једну сасвим малу, дубоко приватну поставу, тек толико да се једног дана не осећам искомплексиран пред унучићима што то нисам урадио. Како је током времена највише промена претрпе-

ло издање „Прослава штампарије“, почећу с њим. Наравно, покушаћу понешто и да објасним, а да би то урадо што боље потребно је да се мало задржим на неким каталогизацијама. Мада скоро да и нема две потпуно идентичне, оне се ипак могу сврстати у две основне групе:

1928

„Хајмов специјални каталог поштанских марака краљевине СХС...“

Издавач: Трговина марака „Филателија“ (Х. Леви), Бгд.

Обрада: инж. Н. Белобрадов

Обрада издања „Прослава штампарије“ извршена је према ширини рубова, тако да су у иску табелу унесене марке зупчане $11\frac{1}{2}$ (оштро и обично) и 12 односно $12\frac{1}{2}$. Одавде се не би могло ништа закључити о томе да ли су прештамpane и марке II штампања зупчане $11\frac{1}{2}$ или не, да нема једне предходне напомене. За ове марке, које ознатчава као „I међуиздање“, инж. Белобрадов каже: **Ово издање је скоро у целокупном било прештампано у год. 1893** (подвукао М. В.); марке потпуно одговарају у размеру рубова, нианси и уређењу у табаку II издању, а само разликују се зупчањем.”

уски рубови

	$11\frac{1}{2}$ оштро	$11\frac{1}{2}$ обично	12 и $12\frac{1}{2}$
	$11\frac{1}{2}$ оштро	$11\frac{1}{2}$ обично	12 и $12\frac{1}{2}$
2 новч.	+	+	
3 новч.	+	+	
а) 10 : 11		+	
5 новч.	+	+	
7 новч., ружичаста		+	
а) црвенојоргованаста		+	
б) зуп. 12			+
в) зуп. 12, љубичаста			+
10 новч.	+	+	
а) натисак цигласт		+	
15 новч. жућ. смеђа		+	+
25 новч. смеђељубичаста	+	+	
а) натисак цигласт	+	+	
б) сива, зуп. $12\frac{1}{2}$			+

За ову каталогизацију је карактеристично да не признаје марке зупчања $10\frac{1}{2}$, мада је сасвим неоспорно да постоје. У погледу цена мислим да би било интересантно да напоменем да су марке зупчане $11\frac{1}{2}$ оштро оцењене исто или мање од одговарајућих марака зупчаних $11\frac{1}{2}$ обично.

Код **широких рубова** даје уобичајену поделу која се ускоро промењеном облику задржала до данас. О неким мањим допунама те каталогизације биће речи касније.

„Каталог класичних издања поштанских марака балканских земаља”
Издавач: Балкан стап Ко. (Адолф Ернст), Нови Сад)¹⁾

Да би поставка овог каталога била јаснија морам да напоменем да он уопште не признаје постојање зупчања 11¹/₂ код II штампања, а зупчање 11¹/₂ оштро региструје код широких рубова (по њему III издање), а не код III штампања (међуиздање).

Претисак на маркама II штампања:

98.	7 новч., претисак црн, зуп.	12	+	+
99.	7 новч. љубичаста, „ „		+	
100.	15 новч., смеђа, прет. црн,	12	+	+
101.	25 новч., сивољуб., прет. тупоцрвен, 12 ¹ / ₂			+

Напомена: Од броја 99. постоји само 50 комада. Од броја 101 само 100 комада, „Alle mit Gefälligkeitsstempel entwertet.”
(сви поништени услужним жигом).

Прештампа на III штампању (међуиздању): све вредности зупчане 11¹/₂ са црним, а 10 и 25 новчића и са црвеним претиском.

Прештампа на IV штампању (III издању): Поред стандардне обраде зупчања 10¹/₂ и 11¹/₂ (обично) која се током времена уопште није мењала, овај каталог — сагласно својој посавци основних марака — наводи још и зупчање 11¹/₂ оштро, и то код вредности од 2,3,5 и 25 новч. са црним, и 25 новч са кармин претиском.

Касније обраде мењале су, додавале и одузимале по нешто, али се може углавном узети да су им ове две обраде послужиле као костур. Тако рецимо СФИБ-ов „Каталог и приручник марака за 1942” (издање Пешић-Чучаковић) даје незнатно измењену обраду инж. Белобрадова. Нешто другчије стоји ствар са издањем истог каталога за 1943 (издавач Ч. Пешић, власник СФИБ-а), у коме је обраду Црне Горе извршио — по свему судећи — М. Радивовић. Марке II штампања зупчане 11¹/₂ прикључене су III штампању, а од марака III штампања са истим зупчањем развојене су само једном кратком напоменом. То се одразило и на каталогизацију издања „Прослава штампарије”, која је овако дата:

Прештампа на II штампању: Овде су дате већ познате вредности од 7,15 и 20 новч. зупчане 12 односно 12¹/₂.

Прештампа на III штампању: из обраде Н. Белобордова извојене су марке зупчане 12 и 12¹/₂, а уведене су нијансе основних боја. Осимтога, код вредности од 10 и 25 новчића поред опекастог каталогизиран је и црвени претисак.

После ослобођења, „Југофилателија” је свој први каталог издала 1950., да би са тим наставила до 1967. када прелази у руке Бироа за поштанске марке и издавачку делатност ЗЈПТТ. Захваљујући

¹⁾ Каталог је штампан на немачком језику.

предуспретљивости Бироа, који ми је уступио сва издања Каталога која су ми недостајала, у могућности сам да у кратким цртама изнесем даљу еволуцију каталогизације издања „Прослава штампариие“.

1950—1967, I — XI издање

Издавач: Југофилателија, Београд

1950: Каталог се враћа на поделу на пет „издања“, при чему су спорне марке зупчања $11\frac{1}{2}$ проглашене за посебно, III издање. Као костур служи Пешићева каталогизација, само текст у заглављу гласи „марке III и IV издања“. Као мање битне испуштене су нијансе боја основних марака, а код вредности од 10 и 25 новч. не признаје се постојање црвеног претиска.

1952.: Бивше III издање је прикључено II. Услед тога се јавља један „бисер“ при обради „штампарије“. Прештамpane марке II штампања подељене су на два дела. Један део (зупчења 12 и $12\frac{1}{2}$) обрађен је посебно, а други (зупчање $11\frac{1}{2}$) заједно са III штампањем. Иначе, овај Каталог први пут признаје прештампану на маркама III шт. зупчаним $10\frac{1}{2}$, и то код свих основних вредности, и цигласто црвеног претиска на 25 новч.

1953: По први пут су прештамpane марке II штампања посебно каталогизиране, и то: а) зупч. 12 и $12\frac{1}{2}$ — 7,15 и 25 новч. и б) зупчане $11\frac{1}{2}$ — 2,3,5 и 10 новч. Код прештампе на III штампању колоне зупчања $11\frac{1}{2}$ оштро и обично измениле су имена, тако да је сада колона без вредности од 7 и 15 новч. названа : $11\frac{1}{2}$ обично.

1955. уведена је у ту колону и вредност од 7 новч., а

1958 се по први пут спецификује да је на вредности од 25 новч. претисак опекастоцрвен.

1960. је код прештамpane на III штампању избачена вредност од 3 новч. зупчана $10\frac{1}{2}$.

1968 — 1970, XII — XIII издање

издавач: Биро за поштанске марке и изд. делатност ЗЛПТТ

Са преласком у руке Бироа, Каталог доживљава неколико радикалних промена. Најдрастичнија је свакако код прештампе на II штампању, где су, као непостојаће, избачене све марке зупчања $11\frac{1}{2}$. Код прештампе на III штампању уведене су неке нијансе основних боја, и све марке признате у сва три зупчања.

1954. Филателистички савез Хрватске издао је 10. свеску свог „Приручника“ у којој је дата обрада марака Црне Горе. Како „Приручник“ представља најбоље и најпотпуније дело о овим маркама које је до садма изашло код нас, и како ми је представљао основу за сва „истраживања“. то сам му доделио и посебно место у овом чланку. Дакле:

Приручник марака југословенских земаља, све 10, Црна Гора
издавач: Ф. С. Хрватске, Загреб, 1954.
обрада: инж. В. Флек

Мада заиста најбоље и најпотпуније дело о црногорским маркама, „Приручник“ показује и неке мале нелогичности. При том не мислим на обраду према типуслога, која — мада на неки начин оправдана — ипак није баш најпогоднија, већ на одређивање основних марака које су прештампане. Тако на стране 58 инж. Флек даје следећи напис:

Први слог: марке II и III штампања (по њему издање) зупчане $11\frac{1}{2}$, незнатна количина марака II штампања зупчана 12, и вреднота од 25 новч. IV штампања.

Други слог: мања количина марака II и III штампања зупчана $11\frac{1}{2}$ и $10\frac{1}{2}$, и мала количина IV штампања.

Трећи слог: марке III и IV штампања зупчане $11\frac{1}{2}$ и $10\frac{1}{2}$, мала количина вредности од 2 и 7 новч. зупчана 11 и незнатна количина вредности од 25 нов., II штампања зупчана 13 и $12\frac{1}{2}$.

Међутим, већ на странама 59—62, уз опис појединих слогова, даје следеће податке:

Први слог: марке III штампања, неколико табака вредности од 7 новч. II штампања зупчаних 12, и 2—3 табака од 25 новч. IV штампања.

Други слог: марке III штампања, мала количина вреднота II штампања од 7 и 15 новч. зупчана 12 и од 25 новч. зупчана $12\frac{1}{2}$.

Трећи слог: Скоро искључиво марке IV штампања, мало III У табели на страни 64 вредност од 25 новч. зупчана 13 уопште није наведена.

Дакле, док се на једном месту констатује постојање марака II штампања зупчаних $11\frac{1}{2}$ са претиском, на другом месту се то једноставно одбацује. Исти је случај и са марком од 25 новч. зупчаном 13.

Но, коначно смо дошли до тачке са које већ могу полако да дајем своју малу, приватну каталогизацију. Централно место у томе заузимају прештампане марке II штампања зупчане $11\frac{1}{2}$, но биће надам се места да се о још понечему каже. За почетак рецимо.

Прештампа на маркама II штампања зупчаним 12 и $12\frac{1}{2}$

Вредност од 25 новч. зупчана 13 није ми много симпатична. На то пре свега утиче њена поставка у Приручнику, а затим и чињеница да се код зупчања $1\frac{1}{2}$ ради уствари о зупчању »цца $12\frac{1}{2}$.« Што се тиче црног претиска навредности од 25 новч. зупчаној $12\frac{1}{2}$, сматрам да је постојање те марке стваро којој би се могло дискутовати. Инж. Флек је у Приручнику наводи у табели на страни 64, али у колонама за ознаку вредности остављено је празно место, без и најмањег знака да та марка уопште постоји. Према цени коју јој даје Каталог следи да се јавља доста чешће од исте вредности са опекастим претиском. Ако је то тачно, није ми јасно како

је могуће да сам од марака са опекастим претиском видео 3—4 комада, а од ове са црним ни један једини. Слично стоји ствар и са још неким старијим филателистима. Узгред, ови комади са опекастим претиском које сам видео били су прештампани I а не II слогом. Боја претиска није опекаста, већ тупоцрвена, како то Приручник тачно наводи. Сви комади су поништени жигом »Цетиње 26. 7.«. Овај датум додуше може да одговара услужном поништавању, али ми никако не избија из главе чињеница да је са истим датумом познат и један од »опатворених« (verfälschte) жигова. Осим тога, имам прештампан комад II штампања зупчан 11½ који је жигосан са два жига. Један од њих је овај који је управо наведен, а други је познати »опатворени« жиг са истим датумом и неправилним црним блоком уместо ознаке године. Гума је наравно »постфриш«.

Прештампа на маркама II штампања зупчаним 11½

Пре него што било шта кажем о овим »бомбицама« задржао бих се мало на основним маркама. Оне су штампане у оквиру II штампања и са истих плоча. Један део тиража ових марака штампан је на папиру карактеристичном за друго штампање (папир је заправо нешто тањи и глађи али показује исту цртасту структуру), али је добар део штампан на тањем, средње фино сатинираном папиру. За овај папир инж. В. Флек каже у Приручнику: »Касније је папир био нешто тањи (сва подвлачења извршио аутор), а према крају издања кадкад и прозрачан и тврђи.« Дакле у питању је папир који је сличнији папиру трећег него другог штампања. Вероватно је ово разлог несигурној каталогизацији марака II штампања зупчаних 11½, са претиском. Ипак, постоје извесне ознаке на основу којих се ове марке могу одвојити од марака III штампања. То су углавном нијансе боја, извесне особености и оштећена клишеа, а богами и »општи изглед« како је то рекао инж. Флек у опису марака II штампања. Оштећења клишеа су најчешће код вредности од 7 новч., свакако стога што је она била најмасовнија вреднота, и углавном се појављују у виду разних удубљења и грубих прекида оквида насталих вероватно услед ударца неко чврстог предмета.

(наставиће се)

„LENJIN I NJEGOVA IDEJA — KRAKOV 70“

То је наслов међународне филателистичке изложбе, која ће се одржати у Кракову од 11. до 25. X. Изложба ће се приредити у краковској сали Павилјона изложбеног бироа уметничких изложби. Организатор је Окржна управа Saveza filatelista Poljske за Краков. Изложба ће применити општа правила FIP за међународне изложбе. Тематика изложбе имаће два дела: један ће чинити опште збирке (generalne) SSSR-a и других soci-

lističkih zemalja, a drugi deo činiće tematske i motivske zbirke vezane za lik Lenjina, odnosno za revolucionarnu tematiku i antikolonijalnu tematiku. Izložba će biti podeljena na Službenu grupu, Počasnu grupu, Vankonkursnu grupu (za izložke članova žirija) i Konkursnu grupu, koja se deli na dva dela: odrasli i omladina. Posebni deo činiće literatura i izlagači nalepnica od šibica.

ВЕСТИ — ЗАНИМЛИВОСТИ

Аца М. Александрић
секретар СФС-а

● Савез филателиста Србије добио је отказ за своје канцеларијске просторије у Сремској ул. 6/IV пошто се ова зграда руши већ 1 Октобра 1970. године. Предузети су кораци код надлежних а најпоузданије обећање за додељивање нових просторија Савез је добио од претседника Скупштине Београда друга Бранка Пешића и секретара друга Јосипа Папића.

Овим захваљујемо претседнику и секретару Скупштине нашег града на заузимању да се повољно реши овај тако рећи животни проблем наше организације.

● Друштво филателиста у Сенти од 27. 9 до 11. 10 1970. године одржава своју XII-ту Филателистичку изложбу.

На дан 27. 9. 1970. године одржан је у Сенти велики Сајам поштанских марака.

● На дан ослобођења нашег града 20. 10. 1970. године Савез филателиста Србије отвориће филателистичку изложбу »БЕОГРАД 1970.« Надамо се већем одзиву наших чланова како би ово била заиста велика манифестација филателистичког живота у Београду. Пожељни су експонати марака и материјала из ратова за ослобођење, а примаће се и експонати који садрже тематске збирке. Пријаве се примају до 5. 10. 1970. год. Савез ће доделити неколико награда излагачима чије експонате комисија буде оценила за ове награде.

● Са месецом Септембром и ове године почиње филателистички живот у свету па и код нас. Управни одбори друштава у Србији а САП Војводином и САП Косовом треба већ да поставе своје планове за повећану активност у пропагирању филателије и решавању проблема снабдевања чланова са маркама. Потребно је да одамах ступе у контакт са локалним поштама. Досад је Савез снабдевао друштва у унутрашњости из континенталних марака који је додељиван Београду.

Међутим сада СФС прима знатно мање количине и није у стању даље да снабдева ова своја друштва. Целокупно питање снабдевања маркама још увек се налази на решавању код ЗЈПТТ. Потсећамо Вас да прочитате чланак у Филателији бр. 131. »Извод из записника са XXIV седнице Координационог одбора предузећа птт саобраћаја са подручја Србије од 30. Марта 1970. год. одржане у Светозареву.

● Приличан број дописа СФС прима свакога дана у којима појединци траже разна обавештења. Одговарати на тако велики број дописа претставља за овај Савез знатно финансијско оптерећење. Молимо да се уз сваки допис приложи марка за одговор.

● На дан 8. 11. 1970. године одржаће се у хотелу «Илирија» у Љубљани III Међународни сусрет филателиста. За овај продајни филателистички сајам могу се резервисати столови по цени од 45.— динара.

● У времену од 4 до 12 Септембра 1970. године одржаће се у Будимпешти велика међународна филателистичка изложба »Будимпешта 71«.

● Поводом прославе 100 година од изласка Прве поштанске марке Јапана одржаће се у Токију од 20 до 30 Априла 1971. године међународна филателистичка изложба »PHILATOKYO 71«.

● Вјесник ЗЈПТТ у броју 82 од 18. 6. 1970. године доноси саопштење да је, ЗЖПТТ одлучила, да од 1. 1. 1971. године убудуће не издаје спомен блокове.

● Ако желите да се претплатите на наш лист »Филателиста« или пак ако имате неког из земље или иностранства који то жели дајемо Вам следеће обавештење:

ПРЕТПЛАТА ЗА ЈЕДНУ ГОДИНУ

а) за нашу земљу	Динара	12.—
б) за иностранство	„	15.—

Претплату слати на жиро рачун 608-8-166-10

● Како смо обавештени продавница »Филателија« неће више набављати стране часописе због слабог интересовања филателиста за исте а исто тако ни стране каталоге марака из неких техничких разлога. Филателистима остаје да се за часописе и каталоге обрате Југословенској књизи, Теразије 27/II, с тим да приликом подручбине тачно означе наслов и адресу односног издавача.

У продавници Југословенске књиге на Теразијама већ се налази у продаји каталог Zumstein за 1971. годину и стаје 87.— динара.

● Не заборавите!

У времену од 25. Јуна до 4. Јула 1972. године одржаће се у Сарајеву велика међународна изложба марака и нумизматике под називом »САРАЈЕВОФИЛА 72«.

● Извештај о раду Покрајинског одбора СФС за САП Војводину за период Јуни 1967. до Јуни 1970. године који је поднет годишњој скупштини 14. 6. 1970. године доноси детаљан извештај о успешном периоду рада овог одбора. Ту су истина и проблеми и будуће смернице, али се може рећи, даће бити још већег успеха у пропагирању филателије на територији ове наше покрајине.

Износимо интересантне податке о броју друштава и чланова о означеном периоду.

на дан 31. 12. 1964. у САПВ било је 19 друштава са 1.054 члана — одраслих 632 и омладинаца 422.

на дан 31. 12. 1966. у САПВ било је 20 друштава са 1.070 чланова — одраслих 697 и омладинаца 373.

на дан 31. 12. 1969. у САПВ било је 28 друштава са 1.447 чланова — одраслих 1.012 и омладинаца 435.

Односи овог одбора са СФС-ом су правилни и добри и све обавезе овај одбор извршава на време. У управном одбору СФС-а САПВ има своје чланове тако да и СФС све своје одлуке доноси уз сарадњу и сагласност и филателистичких организација на територији САП Војводине.

● »Филателија« часопис Филателистичког савеза Хрватске у овој години прославиће 30-ту годишњицу излажења. Савез филателиста Србије са свима својим друштвима и члановима честита »Филателији« прославу 30 година рада.

Savez filatelista SAPV pri SFS izabrao je novi Upravni odbor. Za predsednika izabran je Draginčić Dušan, predsednik Vukičević Đorđa, sekretara Veljkov Ozrena i blagajnika Bek Jovana.

POŠTANSKE MARKE KAO ZAMENA NOVCA

I danas se dešava prilikom kupovine poštanskih vrednosnica da u nedostatku novca kupac u pošti dobije kusur u poštanskim markama. U izuzetnim prilikama to je dobijalo karakter opšteg značaja. Evžen Deroko u svom čuvenom delu Istorija poštanskih maraka Srbije, Beograd 1940., u poglavlju o izdanju maraka za uspomenu na svetski rat od 1915. godine, poznato među filatelistima pod imenom »Kralj Petar na bojištu« piše: »Kada je krajem oktobra 1915. depo maraka zbog daljeg prodiranja neprijatelja morao biti preseljen iz Kruševca u Prištinu otpočelo je 2. novembra na tamošnjoj pošti izdavanje novih maraka od 5, 10, 20, 30 i 50 para naročito da bi ih stanovništvo moglo upotrebljavati umestositnog novca, u kome je vladala oskudica.« Dalje isti autor piše: »Marke od 15 i 25 para nisu prodaavne na prištinskoj pošti. Ovo mi je lično poznato, jer sam pri povlačenju srpske vojske u to vreme bio u Prištini. Iz Prištine je depo prenesen u Prizren gde su posle na tamošnjoj pošti prodavane sve vrednosti.« Ovo je verodostojan podatak iz pera najvećeg filatelističkog stručnjaka naša područja, posebno za područje Srbije.

Po završetku Prvog svetskog rata iskazala se potreba za sitnim novcem na mnogim područjima kroz koja je prohujao ratni vihor. U Osijeku se pojavila izvesna količina maraka Srbije od 15 para iz serije kralj Petar sa oficirskom kapom, kod filatelista se ta serija nalazi pod imenom »kačketuša«. Marka od 15 para je plavomodre boje, dakle marka izdanja iz 1914. godine. Raniji tekst je preštampan krugovima.

Levo od lika je nova vrednost, desno »f.« (= filira). Na zadnjoj strani je nalepljen papir sa tekstom »Za 10 (20, 30 ili 50) filira daje i prima Frankova tiskara Osijek 1. Kolodvorska ulica broj 28.« Danas se ovi provizorni novčići svrstavaju u gradske novce Osijeka. Seriju čine četiri vrednosti: 10, 20, 30 i 50 filira. Pretisak i tekst na poleđini su u plavoj ilicrvenojboji. Pojedini komade se pojavljuju i bez nalepljenog teksta na zadnjoj strani bivše marke.

Ova pojava sa markama kao zamonom za novac poznata je posebno u vreme posle Oktobrske revolucije za borbu na jugu Rusije i u Ukrajini. Na područjima pod kontrolom (tzv. »belih«), marke iz jubilarne serije Rusije za dinastiju Romanov (vrednosti 1, 10, 15 i 20 kopejki) dobile su na zadnjoj strani tekst da vrede kao srebrna moneta. Isti slučaj je i sa pojedinim markama izdatim za ta područja (Ukrajina). Rađeni su i tekstovi na markama za gradske novce raznih gradova (Odesa, Rostov).

Tako se dešava da poštanske marke izgube svoje prvobitno svojstvo i da se pretvaraju u novce, odnosno da za sakupljače menjaju takođe svojstvo i da iz područja filatelije prelaze u područje numizmatike, tj. njene grane bonistike (sakupljanje novčanica).

Dr B. NOVAKOVIĆ

Миодраг Вуковић

ЈЕДАН ИНТЕРЕСАНТАН СПЕЦИЈАЛИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Посматрајући једном неке своје марке Црне Горе, приметио сам да неколико комада имају на полеђини неке мање тамне површине налик на мрље. Како сам предпостављао да се ради о случајно за-

прљаним маркама нисам на њих обратио никакву пажњу. Тих комада сам се сетио тек касније, када ми је професор Никитовић показао две марке из своје збирке Црне Горе. Обе марке показивале су сасвим јасан абклач, који није био потпун већ је оцртавао само кнежеву главу, део ловоровог венца и део оквира са натписима. Већ сам абклач био би довољно интересантан, јер то није баш свакодневна појава на маркама Црне Горе, али највише ме је изненадило и заинтересовало то што је био црне, заправо тамно сиве боје. Један од ових абклача је необично фин и прецизан, са танким и јасним потезима, док други показује извесну разливеност и делује као да је мало замашћен. Боја абклача ме је у првом моменту навела да помислим да је упитању неки махераја, а ли ме је професор убрзо разуберио објаснивши да их је пажљиво испитивао, и да је скоро сасвим немогуће поверовати да би неко успео тако прецизно да фалсификује цртеж марке. У то сам се и сам убрзо уверио када сам лупом пажљиво прегледао абклаче. У осталом, сумњам да би неко фалсификовао само део цртежа и при том употребио боју која ни случајно не личи нажуту боју саме марке (вредност од 2 новч.). Када сам упитао професора како објашњава боју абклача он је само слегао раменима.

Оних својих „запрљаних“ комада сетио сам се тек када сам дошао кући. Пошто сам их пронашао установио сам да се ради о потпуно истој појави, само далеко слабије израженој. Само један од тих комада заслуживао је пуну пажњу. Абклач је захватио део спољашње и унутрашње танке оквирне линије, и слово Г и О из блока са натписом „ЦР. ГОРЕ“. Боја је била црна, али се јасно могло видети да је „сиромашна“. Истовремено сам установио још једну интересантну ствар. Док су комади из збирке професора Никитовића показивали све карактеристичне знаке абклача, дакле и померенос у односу на цртеж марке, на комаду из моје збирке се сасвим јасно могло приметити потпуно поклапање. Нормално, још увек ми није било јасно како је могла да настане ова особеност. Додуше у свим могућим и немогућим поставкама и обрадама Црне Горе постоје неке не баш сасвим јасне ствари, али ја ипак нисам осећао никакву жељу да тој већ импозантној гомили додам још један део. Зато сам се обратио једном штампарском мајстору који је своју каријеру пре 20 година започео као типомашиниста. Да не отежем много како је текао наш разговор, изнећу што верније могу његово мишљење и објашњење ове појаве.

Приликом сваког штампања на подлози се накупи нечистоћа, а може да се деси да на неки начин на њу доспе и боја. Зато се с времена на време, нарочито између штампања двеју различитих ствари, врши чишћење подлоге гасом (петролеумом). Уколико се чишћење не изврши добро, на неким местима се може задржати боја, нарочито под условом да је уопште доспела на подлогу. Осим тога, ако петролеум није доброг квалитета, ако садржи масних супстанци, онда се оне могу везати са бојом, читаве баре или језера боје, већ само као мале површине подлоге на којима је боја површински апсорбована, упијена. Ако се убрзо затим приступи новом штампању, полећина папира под пртиском „извлачи“ боју из подлоге те се појављује својеврстан абклач. Тако настао абклач се потпуно поклапа са сликом марке. Ако се грешком убаце два табака папира, онда полећина оног који не належе директно на штампар-

ску плочу добија нешто слабији, блећи отисак јер је и притисак ублажен. Када се касније тај табак нормално убаци у машину, цртеж марке се мало теоретски може поклопити са већ добијеним абклачом. Практично је то немогуће, те цртеж марке и абклач показује извесну помереност.

Ово објашњење не служи можда на част Државној штампарији у Бечу, али је по мом мишљењу сасвим прихватљиво. Њиме је потпуно објашњена црна боја абклача, ако и појава мале „замашћености“ код неких комада. У прилог овом објашњењу говори и чињеница да су ови абклачи увек неправилног овалног облика, налик на мрље. Ову појаву срео сам само код вредности од 2 новч., и сви моји комади припадају трећем штампању и супчани су 101/2. Када ми је професор Никитовћ показао своје комаде, нисам на саме марке обратио много пажње, али ми је он касније рекао да један комад припада првом штампању.

Када смо већ код ових марака, мислим да неће бити на одмет да напишем нешто и о једном открићу до кога сам нажалост дошао. Марка на којој је абклач био релативно лепо изражен била је жигосана али не и опрана. Да се не би малтертирао са прилично тврдоглавом гумом црногорских марака, раније власник је марку отргнуо са папира на коме је била залепљена. На ли је тај папир истовремено био и коверат неког писма то неznam, али знам да су трагови папира остали само на једном ћошку док је гумирање осталог дела марке било сасвим мало оштећено. Ј тако сам се прихватио незахвалног посла да оперем ту марку. У млакој води сам прво одстранио остатке папира, а затим сам трљањем прстима почео да скидам преосталу гуму. На своју велику жалост убрзо сам установио да са гумом нестаје и мој мали лепи абклач. Одмах сам извадио марку из воде, али то није много помогло. Од абклача су остали само мали трагови. Сада ми не преостаје ништа друго до да се тешим тиме што сам установио да су ове марке штампане на предгумираном папиру.

FILATELISTIČKI ŽIVOT U RIJECI

Pored dve prodavnice maraka (jedna u Rijeci i druga u Opatiji), koje sigurno više služe gostima, treba pomenuti ono što privlači svakog filatelistu, a to su sastanci filatelista članova Filatelističkog društva Rijeka, koji se održavaju svake nedelje od 10 do 12 i svake srede od 16 do 18 časova u prostorijama Udruženja vozača i mehaničara u ulici Andrije Luja Adamiča 3/III. Ovo društvo sa preko 200 odraslih članova i preko 60 omladinaca izdalo je ove godine i prvi broj svog Biltena i ima ambicije da to bude periodična publikacija. Društvo je poznato i po aktivnosti na izdavanju prigodnih koverata, a postavilo je za cilj u narednom periodu i povremeno održavanje filatelističkih izložbi u cilju propagande filatelije na riječkom području, koje ima već i u tom pogledu lepu tradiciju u poslednje dve decenije.

Dr B. N.

NOVE MARKE

FRANCUSKA — 21. septembra izdata je redovna avionska marka visoke nominale — 20,00 FF. Na marci su prikazani portreti poznatih avijatičara J. Mermoza i A. M. Sent Eksiperija. Pored njih je prikazana silueta supersoničnog aviona »Konkord«.

ANDORA — Povodom prvog evropskog šampionata za juniore u atletici, pored Francuske, i Andora je izdala jednu marku u nominali od 0,80 F. Na marci je prikazan bacač kugle.

MONAKO — U decembru će po ustaljenoj praksi, biti emitovano više serija i pojedinačnih maraka i to: serija »konji« — 9 maraka, »Velike godišnjice« — 4 marke, serija reprodukcija — marke.

AUSTRALIJA — U novembru će biti izdata marka povodom 50-godišnjice australijske avionske kompanije QUANTAS.

BERMUDSKA OSTRVA — Povodom 350-godišnjice postojanja Parlamenta na tim ostrvima, serija od 4 marke: 4, 15, 18, 24 c, obeležava taj događaj.

BOŽIĆNO OSTRVO — Redovna serija za Božićne praznike biće emitovana 26. oktobra u seriji od 2 marke i to od 3 i 5 centi.

GRČKA — Kongres grčko-američkog društva obeležen je jednom markom od 6 drahmi.

JAPAN — Svake godine oktobra meseca u Japanu se izdaje marka od 50 jena povodom Međunarodne nedelje pisma.

LUKSEMBURG — 14. septembra u Luksemburgu je izdato 3 izdanja maraka i to: marka od 3 LFr. na kojoj je prikazan vitraž iz katedrale u gradu Luksemburgu, zatim takođe marka od 3 fr. povodom popisa stanovništva i marka od 1.50 fr. povodom 25. godišnjice Ujedinjenih Nacija.

MALAWI — Četiri marke i jedan blok su izdati na temu leptiri. Nominala: 4d, 9d, 1/6, 3/—. Blok sadrži ove marke.

NIUE — Serija od 3 marke na kojoj su prikazani »rakovi« u nominali od 3, 5, 30 centa izdata je polovinom septembra.

NORVEŠKA — 25. godišnjica Ujedinjenih Nacija biće obeležena sa 2 marke i to od 70 i 100 era na dan 24. oktobra.

PAPUA I NOVA GVINEJA — Serija od 4 marke na kojoj su prikazani istraživači Papue i Nove Gvineje i to: Mikluho Maklaj, Malinovski, Salvadori i Šlehter, na markama od 5, 10, 15, i 2 0centi. obeležavaju 42. kongres Društva Australije i Novog Zelanda za nauku i umetnost koji je održan u Port Moresbiju.

RUMUNIJA — Serija »Stari novac« od 6 maraka prikazuje novac sa teritorije današnje Rumunije koji se upotrebljavao kroz vekove. Nominale su 10, 20, 35 b, 60 b, 1, 75 i 3 leja.

TURSKA — Ekonomska kooperacija između Irana, Pakistana i Turske obeležena je prigodnom serijom od 3 marke — 60, 80 i 130 kuruša.

ŠVAJCARSKA — Druga propagandna serija ove godine sadrži 4 marke koje prikazuju različite motive i to: 75 god. švajcarskog fudbalskog saveza, popis stanovništva, švajcarske alpe i godinu zaštite prirode. (Vrednosti: 10, 20, 30, 50 rapena). Marke za automate u nominalama od 10, 20 i 50 rapena su istog dana (17 septembra) puštene u opticaj.

NOVI KATALOG MARAKA JUGOSLOVENSKIH ZEMALJA

Biro za poštanske marke izdao je i ove godine novi katalog maraka (za 1971. godinu) u uobičajeno vreme (septembar), kada se inače i u inostranstvu izdaju svi evropski i vanevropski katalogi maraka. To je vreme kada, posle toplih i letnjih dana, počinje nova sezona filatelističke dinamike i aktivnosti: nabavka novih maraka, zamena, prodaja i kupovina maraka, berze, aukcije, izložbe itd.

Na planu tehničkog uređenja kataloga nema nekih novina, ali zato je značajno što je katalog izdat u dve knjige. Jedna obuhvata sva izdanja naših maraka iz prošlosti od prvih dana (kompletan — 26 dinara), a druga je izdvojen deo (separat — 16 dinara) iz kompleta, u kojem su katalogizirane sve marke opštih izdanja države Jugoslavije (kraljevina i republika). To je učinjeno zato, da bi veliki broj skupljača, koji se prvenstveno ili jedino interesuju samo za marke Jugoslavije, mogao jeftinije kupiti katalog i njime se u praksi jednostavnije služiti.

Sadržinski novi katalog ima dosta izmena i dopuna — naročito u pogledu cena. Može se reći, da je došlo do oestnijeg povećanja cena mnogih izdanja maraka Jugoslavije, stare Crne Gore, Bosne i Srbije, i to kako za neponištene tako i za žigosane marke. Pri tome treba imati u vidu da su to prodajne cene Biroa i filatelističkih prodavnica preduzeća PTT saobraćaja, te da cene moraju da budu veće za 20 do 30 odsto od cena koje su na filatelističkim berzama. U ovom katalogu posebno su kotirane neponištene redovne franko i porto marke stare Jugoslavije **bez falca**, i to izuzetno samo ta izdanja, pošto su u tom stanju ove marke vrlo retke.

Cene za **tabačice** unete su samo za ona izdanja maraka koja stvarno i u trgovini predstavljaju veću vrednost, ako su u tabačiću. To naročito važi za tabačice maraka od 9 komada, koji se izdaju počev od 1960. godine. Spomen-bloкови katalogizirani su kao i u prošlom katalogu: posebno marke iz bloka pod odgovarajućim rednim brojevima, a zatim blokovi kao celina pod posebnom numeracijom.

Bilo je još dosta uvažavajućih predloga za izmene i dopune, koji se sada nisu mogli uneti u katalog, pa su ostali za sledeće izdanje (1972. godinu).

Dejan Tubinović

СВЕСАВЕЗНА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА „МОСКВА 70“

Ова међународна филателистичка изложба посвећена 100-годишњици рођења Лењина одржана је у Москви од 14.—29. III у просторијама Политехничког музеја. Поводом ове изложбе изашла је једна марка од 6 копејке у црвеној, сивој и златној боји са ликом Лењина, као и спомен-блок у тамној и светлој црвеној боји и у златотиску у вредности од 20 копејки који такође носи лик Лењина. Изложба је обележена и пригодним поштанским жигом, пригодним ковертима, пригодним картама и картмаксимумима. Излагачи су добили посебан спомен-блок у смеђој и црвеној боји са ликом Лењина, који је нумерисан, али коме је вредност од 4 копејке прештампана са три валовите црте.

Изложбена едиција, која је штампана на уметничком папиру и богато илустрована дело је седам аутора и садржи три изванредне студије. Прва је Лик Владимира Илича Лењина на поштанским маркама. Ту су приказана и дања марака СССР-а и уопште у свету са Лењиновим ликом. У илустрацијама приказана је и марка Југославије поводом 90-годишњице рођења Лењина. Друга студија је Лењинска тема на поштанским ковертима са сликама и на поштанским дописницама, која се може оценити највишим стручним оценама међу студијама о поштанским целинама. Ништа мањег нивоа није и трећа студија Име Владимира Илича Лењина на совјетским поштанским жиговима. Изложбени каталог садржи попис 123 изложена експоната и 82 неизложена експоната (ови експонати су филателиста из СССР-а и оцењивани су од жирија). Службену (официјалну) групу чинила су три експоната из СССР-а Конкурсну групу чинили су 84 изложена експоната излагача појединаца из СССР-а подељених у три подгрупе : тематске збирке (где је највећи број експоната био са Лењинском темом), специјалне збирке и генералне збирке. Узгред сетимо се да је Београдска изложба имала искључиво Лењинске теме, што јој даје изузетан филателистички значај по тежини тематике и успеху, који је остварила, те је својеврстан случај у филателистичком свету. У трећој, почетној групи, која није оцењивана од жирија, учествовали су излагача гости из социјалистичких земаља. Ову групу чинили су 28 експоната из Бугарске, Мађарске, ДР Вијетнама, ДР Немачке, НДР Кореје, Пољске, Румуније, Чехословачке, Југославије и Монголије. Ови излагачи добили су луксузне дипломе и спомен-медаље. Савез филателиста Србије, који је позван, имао је двојицу излагача из Београда (Др. Б. Новаковић и Ј. Пешевски) са експонатима Лењин на маркама Југославије и Лењин на уметничким делима репродукованим на маркама. Закључну групу чинила је филателистичка литература СССР-а како општа, тако исто и појединци.

Излагачи СССР-а у такмичарској групи одликовани су низом медаља и награда. Изложба у целини и студије за изложбу говоре о наглom успону совјетске филателије. Ова изложба спада у врхунске међународне филателистичке манифестације 1970. године.

И још једна интересантна за шугословенске читаоце секвела: у 14 изложених генералних збирки налази се и фрагментарно изложена збирка марака СФР Југославије, излагача В. С. Немчинова из Москве, у четири витрине.

Др Б. Новаковић

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ СРБИЈЕ

у историјском прегледу по књизи чланка Е. Дерека

извод даје: А. М. Александрић

Наставак: Издање од 1869 године

У децембру 1868 год. закључена је између Србије и Аустроугарске поштанска конвенција. После ступања на снагу ове конвенције укинута је аустријска консуларна пошта у Београду, која је дотле вршила размену поште између двеју земаља и аустријских пошта у Турској.

За писмоносне пошиљке биле су уговорене таксе: за просто писмо између Србије и Мађарске 25 пара (чаршијских), односно 5 крајцера, а у саобраћају између Србије и Аустрије 35 пара, односно 7 крајцера; за штампане ствари до 12 драма (2 и по лота) тежине у оба саобраћаја 10 пара, односно 2 крајцера. У саобраћају са аустријским поштама у европској Турској, за просто писмо за Софију 50 пара) 10 крајцера), а за остале поште 75 пара (15 крајцера); за штампане ствари 15 пара (3крајцера). Према овим таксама уведене су и поштанске марке одговарајуће вредности.

На дан ступања у важност поштанске конвенције, 19 јуна 1869 године (1 Јула по новом календару) пуштене су у саобраћај новоуведене марке од 15, 25, 35 и 50 пара, а 1 Јула (по старом календару) изашле су и нове марке од 1, 10, 20 и 40 пара, којима су замењене дотадање марке истих вредности издања од 1866/7 год. Њихово пуштање у саобраћај објављено је у „Србским Новинама“ од 1 Априла 1869 год. На овим маркама је лик младог кнеза Милана Обреновића IV у профилу на лево, у кругу, на обојеној основи. Над кругом је натпис „ПОШТА“ а испод њега „ПАРА“. Боја марака од 1 пара је жута, од 10 до 25 пара кармин, од 35 пара отворено зелена, од 40 пара љубичаста и од 50 пара затворено зелена.

Штампане су типографски у таблицама од 100 комада.

Нацрт и клишеи за штампање израђени су у Бечу, где је, по свој прилици отштампана и прва наклада ових марака, која се разликује од каснијих наклада чистијом израдом.

Код марака свих вредности првога штампања, сем оних од 1 и од 50 пара разликујемо три врсте зупчања: уско зупчане 12, широко 91/2 и мешовито 91/2 са 12. Код марака од 1 пара налазимо уско и мешовито зупчање а код оних од 50 пара широко и мешовито.

За време њиховог важења штампане су марке скоро свих вредности, још неколико пута у државној штампарији у Београду.

При пут су понова штампане, 1872 год. марке од 1, 10, 20 и 25 пара. Оне од 1 пара штампане су на дебљој, простијој хартији; с почетка су зупчане уском зумбом, али су после пуштене у употребу незупчане. Марке од 10, 20 и 25 пара разликују се од оних првога штампања дебљом хартијом и што су им ивице шире а код оних од 10 и 25 парасуи боје блеће. Марка од 10 пара има са уским и са мешовитим зупчањем, а код оних од 20 и од 25 пара су све три врсте зупчања. 1874 год. штампане су марке од 10 и од 20 пара поново, сада на танкој шупљикавој хартији са уским зупчањем. У току 1876/7 год. штампане су марке од 10 пара у црвено мркој и од 20 пара у ултрамарин боји са уским и са широким зупчањем и оне од 40 пара умутнољубичастој боји у сва три зупчања. 1878 год.

пак изашле су марке од 10 пара у промењеној, нарочитој боји са уским зупчањем. Најзад су крајем 1879 и почетком 1880 штампане марке од 20 пара у сивкасто плаветној боји, од 40 у јасно љубичастој и од 50 пара у отвореној, плавичасто зеленој боји све три са уским зупчањем. Уско зупчање варира од 11 до 12½ скоро код свих марака ових разних штампања.

У међувремену изашле су 1 Јуна 1873 год. нарочито марке за новине од две паре, после ново уведене таксе за отправљање новина и од тога дана престале су важити марке од 1 паре. О томе је изашла службена објава у „Српским Новинама“ од 21. II. 1873 године.

Марке од 2 паре сличне су у цртежу осталим маркама тога издања, али је кнежев лик старији и на белој је основи, а натпис над њим је „КНЈ. СРП. ПОШТА“. Штампане су црном бојом и незупчане су. Код новог штампања ових марака, 1879 год., слика је мање јасна и са оштећеним словом „Т“ у натпису, а саме марке имају нешто уже ивице са стране. Употреба ових марака престала је 1 V 1880 услед укидања таксе за отправљање новина.

Остале марке овог издања важиле су до 31 X 1880. када су замењене новима у тада уведеној динарској вредности.

Као најређе марке овог издања сматрају се оне од 25 пара првог штампања са уским зупчањем, затим марке од 15 пара са истим зупчањем, не употребљене; а доста су ретке и марке од 35 пара са широким зупчањем, нарочито оне неупотребљене.

Чисте, неупотребљене марке од 1, 2, 10, 20, 25, 40 и 50 пара, које налазимо у трговини, потичу од иутрошених преостатака марака последњих штампања, после њиховог повлачења из течаја. Често ове марке налазимо лажно, накнадно, жигосане.

Е V R O П А — С Е Р Т

Zajednička izdanja

pregled po godinama

Cene po katalogu Zumstein 1971 godine

1956

kat. br.	zemlja		
1116—7	Belgija (2)	14.—	1,45
255—6	Nemačka (DNR) (2)	7,90	1,60
1090—1	Francuska (2)	10.—	1,60
987—9	Italija (2)	11,50	—,95
555—7	Luksemburg (3)	260.—	50.—
696—7	Holandija (2)	27,50	4.—

komplet 1956 godina 6 država (13) 325.— 55.—

1957

1151—2	Belgija (2)	5,50	1,10
282—3	Nemačka (NDR) (2)	2,40	3,05
399—400	Sar (2)	4,60	—,90
1143—4	Francuska (2)	5,50	1,75
990—1	Italija (2)	4,50	—,95
572—4	Luksemburg (3)	60.—	50.—
717—8	Holandija (2)	2,90	1,65
332—3	Švajcarska (2)	10.—	1.—

komplet 1957 god.—8 država (17) 95.— 57,50

1958

1196—7	Belgija (2)	1,95	—,95
307—8	Nemačka (NDR) (2)	4,35	1.—
436—7	Sar (2)	2,30	3.—
1196—7	Francuska (2)	5,25	1,25
1020—1	Italija (2)	1,50	—,65
590—2	Luksemburg (3)	5,25	4,50
733—4	Holandija (2)	1,30	—,85
1488—9	Turska (2)	1,20	—,80

komplet 1958 god.—8 država (17) 22,50 12,50

1959

1246—7	Belgija (2)	2,25	1,25
332—3	Nemačka (NDR) (2)	2,95	—,85
1248—9	Francuska (2)	5,25	1,30
1059—60	Italija (2)	2,10	—,60
610—1	Luksemburg (2)	4.—	2,75
747—8	Holandija (2)	3,70	2,15
1027	Austrija (1)	1,25	1,25
347—8	Švajcarska (2)	3.—	—,70

komplet 1959 god.—8 država (15) 24.— 10.—

1960

1289—90	Belgija (2)	2,05	—,85
390	Danska (1)	1.—	—,40
349—51	Nemačka (DNR) (3)	2,25	1,25
524—5	Finska (2)	4.—	—,90
1304—5	Francuska (2)	2,75	1,15
881	Grčka (1)	10.—	8.—
335—6	Engleska (2)	16,50	16,50
144—5	Irska (2)	40.—	22,50
340—1	Island (2)	11,50	8.—
1084—5	Italija (2)	1,70	—,70
348	Lihtenštajn (1)	80.—	50.—
633—4	Luksemburg (2)	2,75	2,35
765—6	Holandija (2)	3,35	2,90

459	Norveška (1)	1,25	—,60
1058	Austrija (1)	4,50	2,50
897—8	Portugal (2)	6,25	2,70
461—2	Švedska (2)	2,75	1,95
373—4	Švajcarska (2)	3,50	1,10
1230—1	Španija (2)	1,75	—,90
1643—4	Turska (2)	6.—	6.—

komplet 1960 god.—20 država (36) 200.— 130.—

1961

1334—5	Belgija (2)	2.—	—,85
379—80	Nemačka (DNR) (2)	1,35	—,75
1349—50	Francuska (2)	2.—	—,85
910—1	Grčka (2)	3.—	3,20
340—2	Engleska (3)	4,75	4,75
351—2	Island (2)	5.—	5.—
1120—1	Italija (2)	1,60	—,70
354	Lihenštajn (1)	1.—	1.—
647—8	Luksemburg (2)	1,80	1,55
777—8	Holandija (2)	—,90	—,55
906—8	Portugal (3)	4,50	3,50
732	San Marino (1)	25.—	25.—
379—80	Švajcarska (2)	2,25	1,05
1312—3	Španija (2)	1.—	—,75
1692—4	Turska (3)	16.—	13.—
199—201	Kipar (3)	4,25	5.—

komplet 1961 god.—16 država (34) 75.— 65.—

1962

1365—6	Belgija (2)	1,90	—,85
395—6	Nemačka (NDR) (2)	1,30	—,70
1398—9	Francuska (2)	2,35	—,85
931—2	Grčka (2)	7,50	6.—
153—4	Irska (2)	5,50	4,50
362—3	Island (2)	3,25	3,25
1135—6	Italija (2)	3,50	—,65
356	Lihenštajn (1)	2,50	2,50
658—9	Luksemburg (2)	1,95	1,15
684—7	Monako (4)	9.—	8,25
794—5	Holandija (2)	1,75	—,85
485—6	Norveška (2)	1,90	—,80
926—8	Portugal (3)	3,25	1,50
781	San Marino	4.—	4.—
389—90	Švajcarska (2)	4.—	2,75
1380—1	Španija (2)	1,20	—,65
1721—3	Turska (3)	5,50	4.—
217—9	Kipar (3)	12,50	11.—

komplet 1962 god.—18 država (39) 70.— 52.—

1963

1404—5	Belgija (2)	2,05	—,60
418—9	Nemačka (NDR) (2)	1,20	—,50
588	Finska	1,80	—,50
1436—7	Francuska (2)	2,60	—,85
956—7	Grčka (2)	7,50	6,—
157—8	Irska (2)	6,25	5,25
371—2	Island (2)	2,50	2,—
1155—6	Italija (2)	1,85	—,70
368	Lihenštajn	2,25	2,25
680—1	Luksemburg (2)	2,25	1,20
742—3	Monako (2)	2,80	2,25
818—9	Holandija (2)	2,05	1,60
507—8	Norveška (2)	1,95	—,80
947—9	Portugal (3)	3,25	1,40
813	San Marino	3,50	3,50
401	Švajcarska	2,50	1,—
1451—2	Španija (2)	1,60	—,55
1762—3	Turska (2)	2,75	1,75
228—30	Kipar (3)	12,50	12,50

komplet 1964 god.—19 država (36) 60,— 42,—

1964

1444—5	Belgija (2)	1,85	—,70
451—2	Nemačka DRR (2)	1,15	—,50
1476—7	Francuska (2)	2,20	—,80
993—4	Grčka (2)	7,—	6,—
165—6	Irska (2)	5,75	4,50
383—4	Island (2)	3,50	2,75
1170—1	Italija (2)	1,80	—,60
379	Lihtenštein (1)	1,50	1,50
697—8	Luksemburg (2)	2,10	1,20
768—9	Monako (2)	2,20	1,80
839—40	Holandija (2)	1,25	—,55
529	Norveška (1)	1,40	—,60
1149	Austrija (1)	1,—	—,80
962—4	Portugal (3)	4,75	2,60
858	San Marino	5,—	4,50
410—1	Švajcarska (2)	1,50	—,70
1545—6	Španija (2)	1,10	—,45
1789—90	Turska (2)	3,25	2,330
244—6	Kipar (3)	9,—	8,—

KOMPLET 1964 (36) FRS. 55,— 38,—

1965

1485—6	Belgija (2)	—,80	—,40
496—7	Nemačka (NDR) (2)	1,—	—,55
613	Finska	1,20	—,45
1507—8	Francuska (2)	2,15	—,80
1026—7	Grčka (2)	7,—	6,—
174—5	Irska (2)	6,50	4,75
393—4	Island (2)	3,25	2,50

1192—3	Italija (2)	1,95	—,60
389	Lihenštajn	1,50	1,50
715—6	Luksemburg (2)	2,50	1,20
799—800	Monako (2)	2,20	2.—
860—1	Holandija (2)	1,05	—,55
540—1	Norveška (2)	2,20	—,80
989—91	Portugal (3)	4,50	2.—
877	San Marino	2,75	2,75
435	Švajcarska	1.—	—,75
1607—8	Španija (2)	1,30	—,50
1836—7	Turska (2)	2,75	1,65
263—5	Kipar (3)	8.—	7.—

komplet 1965 god.—19 država (36) 50.— 35.—

1966

198	Andora	1,80	1,10
1534—5	Belgija (2)	1,80	1,60
531—2	Nemačka (NDR) (2)	1,30	—,65
1542—3	Francuska (2)	2,10	—,80
1054—5	Grčka (2)	5.—	4,50
186—7	Irska (2)	4.—	2,75
403—3	Island (2)	2,50	1,80
1223—4	Italija (2)	1,80	—,60
404	Lihenštajn	1,50	1.—
733—4	Luksemburg (2)	2,15	1,20
824—5	Monako (2)	2,40	1,50
878—9	Holandija (2)	1,40	—,55
555—6	Norveška (2)	2,10	—,85
1011—3	Portugal (3)	3.—	1,80
911	San Marino	3,25	3,25
443—4	Švajcarska (2)	1,40	—,60
1678—9	Španija (2)	1,05	—,90
1893—4	Turska (2)	4.—	3,50
276—8	Kipar (3)	6,25	6,25

komplet 1966 god.—19 država (37) 45.— 32.—

1967

201—2	Andora (2)	2,50	1,80
1560—1	Belgija (2)	1,65	—,65
545—6	Nemačka (NDR) (2)	1,35	—,50
1564—5	Francuska (2)	1,90	—,65
1083—4	Grčka (2)	6.—	5.—
192—3	Irska (2)	2,70	2,25
407—8	Island (2)	2,50	1,80
1232—3	Italija (2)	1,95	—,60
409	Lihenštajn	1.—	1.—
748—9	Luksemburg (2)	2,30	1,20
859—60	Monako (2)	2,20	1,45
893—4	Holandija (2)	1,50	—,60
893x—		1,80	1,05

563—4	Norveška (2)	1,95	—,80
1025—7	Portugal (3)	2,80	1,50
923	San Marino	2,80	2,80
448	Švajcarska	—,60	—,20
1720—1	Španija (2)	1,20	—,60
1919—20	Turska (2)	3,—	3,—
298—300	Kipar (3)	4,75	4,75

komplet 1967 god.—19 država (39) 44.— 30.—

1968

208—9	Andora (2)	2,—	1,80
1600—1	Belgija (2)	1,70	—,60
570—1	Nemačka (NDR) (2)	1,20	—,60
1607—8	Francuska (2)	1,85	—,65
1109—10	Grčka (2)	4,—	3,50
202—3	Irska (2)	2,20	2,—
415—6	Isladn (2)	2,60	2,—
1280—1	Italija (2)	2,—	—,60
433	Lihenštajn	1,—	1,—
773—4	Luksemburg (2)	2,10	1,35
873—5	Monako (3)	3,—	2,20
915—6	Holandija (2)	1,60	—,50
1050—2	Portugal (3)	2,75	1,30
946	San Marino	4,—	4,—
456	Švajcarska	—,40	—,10
1792	Španija	—,50	—,25
1971—2	Turska (2)	2,30	2,30
315—7	Kipar (3)	4,75	4,25

komplet 1968 god.—18 država (35) 37,50 27.—

1969

214—5	Andora (2)	1,80	1,60
1638—9	Belgija (2)	1,50	—,40
483	Danska	1,—	—,50
595—6	Nemačka (NDR) (2)	1,10	—,55
655	Finska	—,80	—,25
1648—9	Francuska (2)	1,90	—,70
1139—40	Grčka (2)	2,—	2,—
537	Engleska	—,80	—,70
230—1	Irska (2)	2,50	2,30
426—7	Island (2)	2,45	2,45
1303—4	Italija (2)	1,95	—,60
1438—9	Jugoslavija (2)	14,25	14,25
442	Lihenštajn	3,—	2,50
788—9	Luksemburg (2)	1,65	1,15
918—20	Monaco (3)	3,50	2,25
834—5	Holandija (2)	1,50	1,—
600—1	Norveška (2)	1,85	—,85
1266	Austrija	—,60	—,40
1069—71	Portugal (3)	2,75	1,50
960—1	San Marino (2)	3,25	3,25

629—30	Švedska (4)	5,25	2,25
466—7	Švajcarska (2)	1,20	—,90
1845	Španija	—,50	—,30
1994—5	Turska (2)	2,30	2,30
544—6	Vatikan (3)	3,75	3,40
327—9	Kipar (3)	3,75	3,75

komplet 1969 god.—26 država (52) 62.— 50.—

1970

222—3	Andora (2)	1,75	1,75
1680—1	Belgija (2)	1,70	1,10
633—4	Nemačka (NDR) (2)	1,10	—,55
1697—8	Francuska (2)	1,80	—,85
1177—9	Grčka (3)	2,80	2,80
239—41	Irska (3)	3.—	3.—
440—1	Island (2)	3,25	3,25
1317—8	Italija (2)	1,80	1,15
1459—60	Jugoslavija (2)	3,10	3,10
461	Lihenštajn	—,75	—,75
807—8	Luksemburg (2)	1,50	1,15
960—2	Monako (3)	3,25	3,25
962—3	Holandija (2)	1,40	1,05
1091—3	Portugal (3)	2,40	2,25
988—9	San Marino (2)	3,55	3,55
481—2	Švajcarska (2)	1,15	—,60
1897	Španija	—,45	—,45
2055—6	Turska (2)	1,40	1,40
341—3	Kipar (3)	4,25	4,25

Komplet 1970 god. — 19 država (41) 40.— 36.—

Komplet 1956—1970 godina 1.205.— 672.—

AMA

Uporedni pregled cena jugoslovenskih maraka (od 1944/5 do danas) po katalogu Zumstein za 1970 i 1971 godinu.

Neke karakteristične promene:

cene u porastu

kat. broj	naziv serije	čiste žigosane	čitse žigosane
521/522	Ustav-blokovi	32.—	16.— 35.— 18.—
603/609	Grbovi	16.—	16.— 18.— 16.—
666/671	Mornarica 1950	18.—	8,50 22.— 11.—
649/652	1 Maj 1950	24.—	11.— 28.— 12,50
712/714	Dušanov zakonik	15.—	8,50 18.— 11.—
722/733	Privreda 1951	32.—	3,60 35.— 3,60
758	Jufiz I	10.—	5.— 12.— 10.—
781/783	Avnoj	26.—	13.— 28.— 15.—
796	Jufiz II	30.—	30.— 35.— 35.—

802/806	Veliki ljudi/F. V.	70.—	55.—	85.—	65.—
875/878	Gimnastrada	11.—	3,80	13.—	5,50
887/891	Velikani 1957	24.—	8,25	28.—	12.—
1035/51	Industrija 1961/2	60.—	12.—	65.—	9,50
1406/11	Cveće 1969	7,26	7,25	8.—	7,25
1412/7	Brodovi	8,75	8,75	10.—	8,25

cene u padu

1089/94	Umetnost 1962	19.—	8.—	18.—	8.—
1113/5	K. E. G.	5.—	2,40	4.—	2,25
1116/9	I. Meštrović	8.—	4.—	7.—	3,25
1128/32	Velikani 1963	7,50	4.—	5,50	2,75
1134/9	Leptiri	12,50	6.—	11.—	4,50
1141/6	Olip. Tokio	10.—	4.—	7,50	4.—
1150/5	Folklor 1964	10.—	4.—	8,25	3,25
1160/5	Umetnost 1964	10.—	4,50	8,25	3,75
1169/70	SPENT	5.—	2,40	3,25	2,40
1178/83	Gradovi 1965	9.—	4,25	7.—	4,25
1193/8	Turizam 1965	7.—	4.—	6.—	4.—
1200/5	Velikani 1965	11.—	5,75	8,50	5,50
1212/6	Sport 1966	8.—	4,50	6,25	4,50
1217/22	Umetnost 1966	8.—	5.—	6,50	5.—
1224/9	Bube	9,50	5.—	8.—	5.—
1236	100 g. I srp. m. bl.	12.—	12.—	7,50	7,50
1257/62	Novac	8,50	5,25	6,50	5.—
1270/5	Cveće 1967	6,25	6,25	8.—	6.—
1324	Lenjin-blok	9.—	9.—	8.—	8.—
1328/32	Umetnost 1967	12.—	7,50	10.—	8.—
1379/84	Heroji — serija	9.—	9.—	8,50	8,50

KATALOGIZACIJA

Novih emisija Jugoslovenskih maraka

Izvod iz PTT — VJESNIKA od br. 74

1970	6 Aprila — prigodna marka 25 — godišnjica oslobođenja Sarajeva		
	1253 od 0,50 din. višebojan	0,55	0,10
	Na prigodnom kovertu		1,55
1970	22 Aprila — prigodne marke — 100 godišnjica rođenja V. I. Lenjina		
	1254 od 0,50 din. tamnocrvenoljubičasta	0,55	0,10
	1255 od 1,25 din. sivoultramarin	1,40	0,15
	Serija br. 1254 — 1255 (2 vr.)	1,95	0,25
	Serija br. 1254 — 1255 (2 vr.)	1,95	0,25
	Serija na prigodnom kovertu		2,95
1970	25 Aprila — prigodna marka — Održavanje VI Svetskog prvenstva u košarci		
	1256 od 1,25 din. purpurna	1,40	0,15
	Na prigodnom kovertu		2,40
1970	4 Maja — prigodne marke — povodom članstva Zajednice JPTT u Konferenciji evropskih		

	uprava pošta i telokomunikacija (CEPT)		
	1257 od 1,25 din. pruskoplavo	1,40	0,50
	1258 od 3,25 din. karminljubičasta	3,60	3.—
	Seriya br. 1257 — 1258 (2Vr.)	5.—	3,50
	Seriya na prigodnom kovertu		6.—
1970	27 Aprila — doplatna marka u korist Crvenog Krsta		
	46 od 0,20 din. višebojna	0,25	0,05
1970	8 Maja — prigodna marka — 25 godišnjica oslobođenja Zagreba		
	1259 od 0,50 din. višebojna	0,55	0,10
	Na prigodnom kovertu		1,55
1970	9 Maja — prigodna marka — 25 godišnjica oslobođenja Ljubljane		
	1260 od 0,50 din. višebojna	0,55	0,10
	Na prigodnom kovertu		1,55
1970	15 Maja — prigodan spomen blok povodom 25-godišnjice oslobođenja Jugoslavije		
	1261 od 0,50 din.		
	1262 od 0,50 din.		
	1263 od 0,50 din.		
	1264 od 0,50 din.		
	1265 od 0,50 din.		
	1266 od 0,50 din.		
	1267 od 12.— din.		
	Seriya br. 1261 — 1267 (7 vr.)	16,50	
	Blok br. 17	16,50	
	Prigodan koverat sa blokom		17,50
1970	25 Maja — prigodna serija maraka — Fauna jugoslovenskog područja (jugosl. rase pasa)		
	1268 od 0,50 din. višebojna	0,55	0,05
	1269 od 1,25 " "	1,35	0,10
	1270 od 1,50 " "	1,65	0,15
	1271 od 2,50 " "	2,75	0,20
	1271 od 2,50 " "	2,75	0,20
	1272 od 3,25 " "	3,60	0,25
	1273 od 5,00 " "	5,50	5,50
	Seriya br. 1268 — 1273 (6 vr.)	15,40	6,25
	Seriya na prigodnom kovertu		17,40
1970	20 Juna — prigodna marka — Proslava 100 godišnjice telegrafa u Crnoj Gori (1870 — 1970)		
	1274 od 0,50 din. višebojna	0,55	0,10
	Na prigodnom kovertu		1,55
1970	10 Juna — Doplatna marka u korist Olimp. komiteta		
	30 od 0,10 din. višebojna	0,15	0,05

A. M, Aleksandrić

PROMENA CENA
jugoslovenskim markama

Preštampano iz PTT vesnika br. 79 od 25. 5. 1970. godine

kat. broj	naziv serije			
490/4	šah. olimpijada	80.—	—	—
595/7	OUN 1953	60.—	—	—
634/5	Dubr. letnje igre	18.—	—	—
868/76	Turizam II	18.—	—	—
1078/83	Flora VII	15.—	15.—	—
1111/6	EHPO-1967	15.—	15.—	—
1117/22	Međ. turist. god.	15.—	20.—	—
1123/6	Lov i ribolov	10.—	11.—	—
1214/9	Brodovi	20.—	22.—	—
1222/5	Konji	13.—	14.—	—
1230/5	Aktovi	25.—	27.—	250.—
1247/52	Mozaik	18.—	20.—	180.—

PRIGODNI POŠTANSKI ŽIGOVI

Uređuje: Dr. Branislav Novaković

● Ljubljana 1, 9. i 10. V	25-godišnjica oslobođenja Ljubljane;
● Črnomelj, 9. V	Zbor kurira i vezista NOV Slovenije;
● Ajdovščina, 9. V	25-godišnjica osnivanja prve slovenačke
● Zagreb 1 21. V—23. V	vlade;
	V-Kongres liječnika Hrvatske i I Kongres
	liječnika opće medicine;
● Slovenske Konjice 25. V	Pionirska i omladinska filatelistička me-
● Poreč 22. V	đunarodna izložba u Slovenskim Konji-
● Subotica 1 16. i 17. V	cama.
● Poreč 23. V	XIII. Međunarodni ekipni šahovski festi-
● Novi Sad 1 25. V	val;
● Poreč 28. V	I međunarodna izložba pasa svih pas-
● Pula 28. V	mina;
● Dolenjske Toplice —	Ekipno šahovsko prvenstvo pionira Jugo-
Baza 20 7. VI	slavije;
● Lovrenc na Pohorju	I konferencija ptt omladine Jugoslavije;
25.—31 V	Ekipni šahovski šampionat Jugoslavije;
● Kula 20. VI	X neuropsihijatrijski simpozij;
● Zagreb 1, Beograd 1	Zbor aktivista oslobodilne fronte naroda
30. V	Slovenije;
● Zagreb 1 12. VI	Slobodno Pohorje 70;
● Subotica 1, 24.—28. VI	Festival amaterskih pozorišta Srbije;
	Otvaranje elektrificirane železničke pruge
	Zagreb—Beograd;
	25-godišnjica kulturnog društva »Pros-
	vjeta«;
	X jubilarni internistički dani i III naučni
	sastanak gastroenterologa Jugoslavije.

SAVEZ FILATELISTA SRBIJE
najmlađim filatelistima grada Pule

Časopis »Filatelija« SFH broj 1—2 i 6—7 1970. prentirali su čitaocima-filatelistima dva članka o akciji formiranja filatelističke sekcije pionira. Osim što je rečeno da se radi na formiranju a danas već se nalazimo pred početkom rada iste, mi smo uputili apel da nas se u toj akciji pomogne.

U toku pomenutih priprema naša sekcija je primila interesantne i vrijedne poklone, a darovatelji su bili dr. Vuk Simić-Vukanović i FSH. Dana 14. VIII ugodno smo iznenađeni poklonom FSS — kompletom časopisa »Filatelija« za period od 1967—1970.

Ovime je naša skromna biblioteka obogaćena a najmlađima pružena mogućnost da se tim materijalom služe obogaćuju znanje i upoznaju filateliju u cjelini.

Najiskrenije se zahvaljujemo FSS i drugarski vas pozdravljamo!

PIONIRSKI DOM »SLAVKO GRUBIŠA«
SEKCIJA PIONIRA
Omladinska 24 — Pula

Napomena uredništva FILATELISTA: naš drug Miodrag Vuković peregradaće biblioteku SFS, sve nađene viškove Filatelista, koje nismo poslali naknadno će dostaviti Pionirskom domu Pula. U isto vreme redovno ćemo vam slati nove brojeve Filatelista.

Filatelisti koji žele da pomognu ovu našu omladinsku organizaciju (filatelističku) pomoć mogu slati na gornju adresu.

NUMIZMETIKA

CRNA GORA 1906—1914 g.
— metalni novci —

I KNJAŽEVINA 1906 g.

- 1 para N. d. 100.— (bakar)
- 2 pare N. d. 15.— (bakra)
- 10 para N. d. 5.— (nikl)
- 20 para N. d. 5.— (nikl)

II KNJAŽEVINA 1908 g.

- 2 pare N. d. 30.— (bakar)
- 10 para N. d. 5.— (nikl)
- 20 para N. d. 5.— (nikl)

III KNJAŽEVINA 1909 g.

- 1 perper N. d. 20.— (srebro)
- 5 perpera N. d. 300.— (srebro)

IV KNJAŽEVINA 1910 g.

- 2 perpera N. d. 40.— (srebro)
- 10 perpera N. d. 800.— (zlato)
- 20 perpera N. d. 1.200.— (zlato)
- 100 perpera N. d. 12.000.— (zlato)

V KRALJEVINA 1910 g.

- 10 perpera N. d. 800.— (zlato)
- 20 perpera N. d. 1.200.— (zlato)
- 100 perpera N. d. 12.000.— (zlato)

VI KRALJEVINA 1912 g.

- 1 perper N. d. 20.— (srebro)
- 5 perpera N. d. 300.— (zlato)

VII KRALJEVINA 1913 g.

- 1 para N. d. 100.— (bakar)
- 2 pare N. d. 20.— (bakar)
- 10 pare N. d. 5.— (nikl)
- 20 para N. d. 5.— (nikl)

VIII KRALJEVINA 1914 g.

- 1 para N. d. 100.— (bakar)
- 2 pare N. d. 20.— (bakar)
- 10 para N. d. 3.— (nikl)
- 20 para N. d. 3.— (nikl)
- 1 perper N. d. 20.— (srebro)
- 2 perpera N. d. 40.— (srebro)
- 5 perpera N. d. 300.— (srebro)

Sastavio,
Dimitrije Janićijević

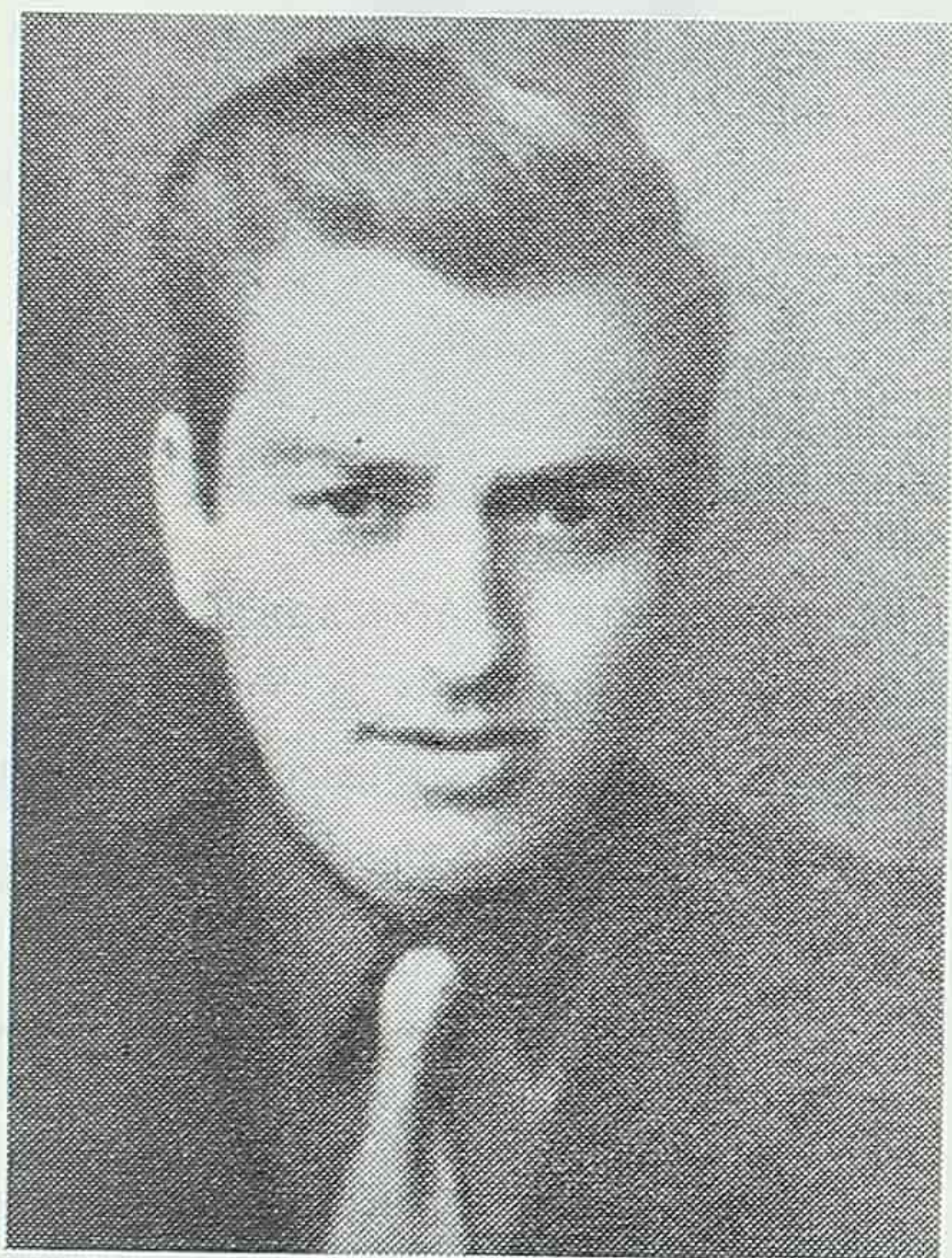
САСТАНЦИ ФИЛАТЕЛИСТА У БЕОГРАДУ:

Сваког четвртка од 17 до 21. ч. и сваке недеље од 9 до 14. ч. у просторијама ССРН улица: угао Поп Лукине и Маршала Бирјузова (раније Космајска) у близини хотела ПАЛАС.

CASAR JANKO

Dana 25. VII. 1970. godine u saobraćajnoj nesreći izgubio je život u svojoj 27-moj godini dugogodišnji filatelista, član filatelističkog kluba Zemun.

Tragičnim udesom prestalo je da kuca jedno plemenito srce, čoveka koji je izvan svega gajio i širio napredne ideje, kako na radnom mestu, tako i u svim drugim sredinama u kojima se kretao. Prišao je filateliji svim svojim žarom i ljubavlju, jer je u istoj video izvanredne mogućnosti za zbližavanje ljudi različitih profesija i nacionalnosti.

U svom kratkom životu ispoljio je veliku ljubav prema radu, u preduzeću »Teleoptik« u Zemunu, zatim je i pored teških uslova rada, redovno učio i posećivao nastavu na Srednjoj mašinskoj tehničkoj školi u Zemunu.

Takođe je bio veoma aktivan član dobrovoljnog vatrogasnog društva »Matica« u Zemunu, gde se isticao u akcijama gašenja požara i spasavanja ljudskih života i imovine.

Pored mnogobrojnih zaduženja, školovanja i obaveza na radnom mestu, bio je veoma cenjen aktivista u društveno-političkim organizacijama.

Filatelističko društvo Zemun, društveno-političke organizacije, porodica i mnogobrojni drugovi i prijatelji, izgubili su ovim tragičnim udesom, vernog druga i člana, a porodica nikad neprežaljenog jedinca.

После краће болести умро је изненадно дугогодишњи функционер подружнице Пожаревац

МИРОСЛАВ — МИКАН МИЛОШЕВИЋ
службеник »Воће-комбинат« Пожаревац

Смрћу незаборавног Мирослава филателисти Пожареваца изгубили су вредног и угледног филателистичког радника, који је цео свој живот посветио за развој филателије овог града. Слава му.

ПОСЕТИТЕ НАШУ ИЗЛОЖБУ
МАРАКА КОЈА СЕ ОТВАРА 20.
ОКТОБРА 1970 ГОДИНЕ У САЛИ
ССРНС УЛИЦА: УГАО ПОП ЛУ-
КИНЕ И МАРШАЛА БИРЈУЗОВА
РАНИЈЕ КОСМАЈСКА

MALI OGLASI — LITLI ADVERTISEMENT

NUMIZMATIKA:

KATALOG METALNOG NOVCA SRBIJE, JUGOSLAVIJE i CRNE GORE, možete kupiti kod Dušana Jovanovića, Beograd Vjekoslava Kovača 2, Dimitrija Janićijevića, Beograd Vojislava Ilića 32 u Antikvarnici »NOLIT« Beograd, na Slaviji do apoteke, na sastancima Numizmatičarafilatelista, Nedeljom, Utornikom i Četvrtkom u ulici Maršala Birjuzova 53 (ugao Komsmajske i Pop Lukine).

Za zahtev zainteresovanog, katalog šaljem o pouzećem, cena n.d. 9.—

Stari srebrni novac, nemački, austro-ugarski, švajcarski, jugoslovenski i drugih zemalja kupujem ili menjam za poštanske marke zapadnih zemalja i šekata.

Dimitrije Petrović
Bulevar revolucije 126 Beograd

Dorđe I. Janković —
(A. D. I. J.) W. 1, 3, 4, 7 i 8.

ul. Novogradska br. 12, Zemun

Nudim u razmenu, ustupam, prodajem, papirne novce Čradske Beograda, Zagreba, Ljubljane, Maribora, Sarajeva, Osijeka, Splita, Rijeke.

Državne novce Srbije, Jugoslavije, Austrije, Mađarske, Rusije, Rumunije, Nemačke gradske, Austrijske gradske, i.t.d.

Metalne novce Srbije, Jugoslavije i drugih zemalja.

Dimitrije Janićijević, s. r.
Beograd, Vojislava Ilića 32

Reklamna ponuda poništenih komplet serija i blokova na temu: slikarstvo, kosmos, fauna, flora, sport, UAR, Ajman, Manama i dr. u količinama od 10 do 100 serija.

Milan Antonović
Pop Taškova 30 Beograd

SAVEZ FILATELISTA SRBIJE
FILATELISTIČKA IZLOŽBA

„BEOGRAD 1970“

19 — 24 Oktombar
otvorena od 9 do 19 časova

UGAO POP LUKINE I BIRJUZOVE ULICE

OFORMITE
VAŠE
ZBIRKE
MARAKA

TO ĆE VAM OMOGUĆITI
SPECIJALNI IZLOŽBENI
KARTONI ZA EKSPONATE

OVE KARTONE
DOBIĆETE PREKO
KANCELARIJE SFS
PO CENI 0,35 KOMAD

NE OKLEVAJTE!

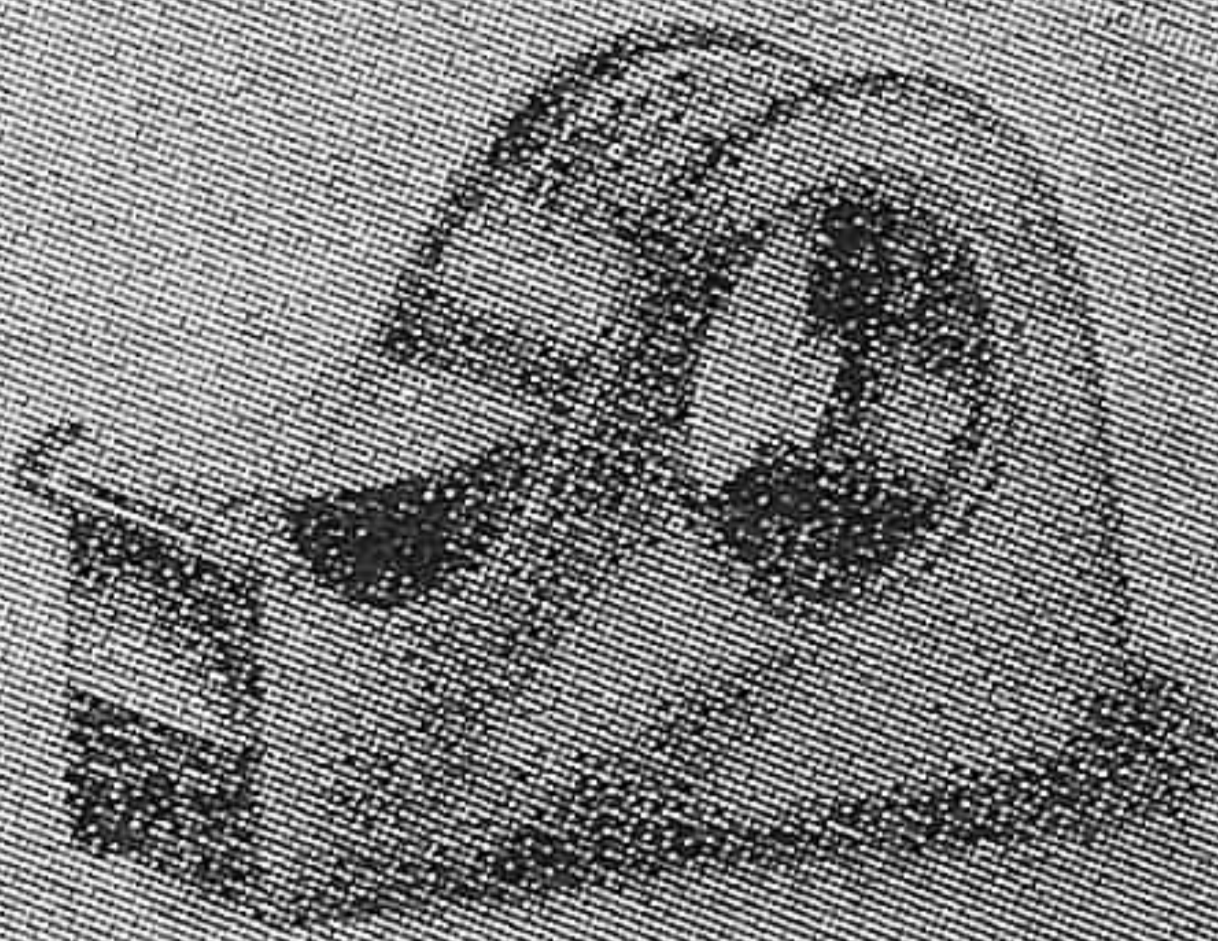
DRUŠTVO FILATELISTA
Sremska broj 6/4
BEOGRAD

Može vam obezbediti razne prigodne i FDC kovertе izdate u našoj zemlji.

Filatelistima iz unutrašnjosti pomaže u kompletiranju zbirke maraka Jugoslavije — raspara i kompletnih serija.

Porudžbine na gornju adresu.

PLASTIČNO STOJALO

aero

Selotejn

